

Handläggare:
Britt Mattsson

Till

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Telefon
08-508 09 330:**Stadsmiljö****Parkmiljöavdelningen norra
innerstaden****Verksamhetsplan 2015****Kungsholmen****Norrmalm****Östermalm**

Inledning

Verksamhetsbeskrivning

Parkmiljöavdelningen ansvarar för park- och samhällsplaneringsfrågor för norra innerstaden. Organisatoriskt tillhör parkmiljöavdelningen Norrmalms stadsdelsförvaltning.

Tillgången till parker och naturområden är en förutsättning för att skapa en hållbar samhällsutveckling. Stadsdelsnämnderna har ansvar för skötsel av och investeringar i parker och naturområden. Förvaltning och utveckling av dessa sker i enlighet med respektive nämnders parkplan.

Det är angeläget att nämndernas behov i sina verksamheter som förskola, äldreboenden, specialboenden och parker beaktas i ett tidigt skede i planeringen. Förvaltningen deltar därför aktivt i stadsbyggnadskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets stadsutvecklingsarbete.

Nämnderna påverkar planeringen genom att bland annat besvara program- och planremisser.

Personal

Parkmiljöavdelningen har sju helårsanställda, tre landskapsarkitekter, varav en chef för avdelningen, två parkingenjörer och två samhällsplanerare. Under 2015 kommer avdelningen förstärkas med en parkingenjör/landskapsarkitekt till och med december 2015.

Budget

Stadsdelsnämnderna har tilldelats medel för lokalt stadsmiljöarbete och drift- och underhåll av stadsdelarnas parker enligt den resursfördelningsmodell som kommunfullmäktige bestämt. Driftbudgeten för 2015 uppgår till 15,5 mnkr för Norrmalm, 11,6 mnkr för Kungsholen och 12,0 mnkr för Östermalm. Utöver detta tillkommer en investeringsbudget på 7,7 mnkr för Norrmalm, 5,1 mnkr för Kungsholmen och 4,7 mnkr för Östermalm. I stadens budget för 2015 anslås 45 mkr för reinvesteringar i stadens parker. Medlen kommer att fördelas genom trafiknämnden. Förvaltningen kommer att ansöka om reinvesteringsmedel, enligt ansökningsförfaranden som ska presenteras av trafikkontoret under februari 2015. Från den centrala medelsreserven ansöks om investeringsmedel för tillgänglighetshöjande åtgärder, 2,8 mnkr för Norrmalm, 4,7 mnkr för Kungsholmen och 5,0 mnkr för Östermalm.

Administrativa uppgifter

Parkmiljöavdelningen norra innerstaden

Chef för avdelningen: Britt Mattsson, 0850809330, britt.mattsson@stockholm.se

Norrmalms stadsdelsförvaltning, Tulegatan 13, box 3128, 103 62 Stockholm

Antal anställda: 7 personer samt en extra parkingenjör/landskapsarkitekt under 2015

Organisations- och ledningsstruktur

Parkmiljöavdelningen norra innerstaden är en gemensam stadsmiljöorganisation för stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm. Avdelningen ansvarar för park- och samhällsplaneringsfrågor för de tre nämnderna. Organisatoriskt tillhör parkmiljöavdelningen Norrmalms stadsdelsförvaltning.

För verksamheten finns en styrgrupp som består av stadsdelsdirektörerna från Norrmalms,

Kungsholmens och Östermalms stadsdelsförvaltningar. Parkmiljöavdelningens chef är föredragande på styrgruppsmötena som hålls fyra gånger om året.

Avdelningen har inga enheter. Avdelningsmöte hålls varje måndag och APT en gång i månaden. Avdelningen ingår i interna arbetsgrupper samt förvaltningsövergripande arbetsgrupper såväl i policyfrågor om stadsmiljö som inom stadsutvecklingsområdena. Organisationsstrukturen ger en effektiv resursanvändning och bidrar till att öka samverkan inom staden eftersom avdelningen arbetar för tre innerstadsstadsdelar med frågor som involverar flera centrala fackförvaltningar. Avdelningen jobbar intensivt med att få ut information om vår verksamhet till invånare i stadsdelsområdet samt ta emot och besvarar synpunkter, och idéer.

Brukare/Kunder/Klienter

Parkmiljöavdelningens målgrupp är alla användare av stadsdelsnämndsområdets parker, det vill säga, så väl invånare som besökare och dagbefolkning. Avdelningen jobbar aktivt med information och medborgardialog. Det handlar om allt från att kontinuerligt informera om aktuella skötselinsatser i våra parker till att föra dialog och få in synpunkter och idéer kring olika parkinvesteringsprojekt. Många medborgarförförslag rör avdelningens ansvarsområde.

Synpunkter och återkoppling från allmänheten är en naturlig del av parkmiljöavdelningens arbete som bidrar till utveckling, kvalitetssäkring och delaktighet. Enheten handlägger synpunkter och klagomål som kommer in via telefon och stadens webbplats.

Parkmiljöavdelningen handlägger i huvudsak frågor och synpunkter i synpunktsportalen.

Chef- och ledarskap

Stadens personalpolicy beskriver och betonar vikten av samspelet mellan ett tydligt ledarskap och ett aktivt medarbetarskap. Det coachande ledarskapet ska ge medvetenhet hos varje medarbetare om betydelsen av både samarbete och om vars och ens bidrag för att nå verksamhetens mål och resultat, och betydelsen av att ständigt utvecklas i sitt arbete.

Chefen ska som tydlig och kommunikativ ledare

- tydligt förmedla verksamhetens mål och budskap
- återkoppla prestation och resultat
- skapa förutsättningar för dialog och delaktighet
- visa tillit till medarbetarna och skapa ett klimat av öppenhet och respekt
- tydliggöra förväntningar och ramar
- vara närvarande och finnas till stöd i det dagliga arbetet.

Dialog, delaktighet, engagemang och verksamhetsutveckling skapas bland annat genom att avdelningens verksamhetsplan med mål och åtaganden tas fram gemensamt på planeringsdagar varje höst som följs upp på avdelningsmöten i samband med tertiärrapport 1 och 2. Som stöd i arbetet tas projektplaner fram. Årliga medarbetarsamtal med uppföljning halvårsvis, ger individuell och dokumenterad återkoppling. Tydliga ramar, roller och ansvarsfördelning skapar tillit, trygghet och arbetsglädje, som i sin tur ger förutsättningar för lärande och utveckling.

Medarbetare

Medarbetarna ska vara väl förtrogna med verksamhetens mål och förväntade resultat. Ett aktivt medarbetarskap innebär att varje individ tar ett eget ansvar för sina arbetsuppgifter och för att utveckla verksamheten. Alla medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan som löpande uppdateras för att stödja varje medarbetares möjligheter till utveckling och lärande. Avdelningsmöten hålls regelbundet veckovis, och ordförandeskapet för dessa möten roterar mellan avdelningens alla medarbetare.

Avdelningen har haft mycket goda resultat på de senaste årens medarbetarenkäter. I medarbetarenkäten 2014 fick avdelningen ett AMI på 96 en ökning från 2013 års AMI på 93. Förvaltningens AMI var 81 för 2014. Avdelningen går igenom och diskuterar medarbetarenkäten på avdelningsmöten och APT. Då diskuteras vilka områden som behöver förbättras och hur avdelningen ska arbeta med detta.

Värdegrund

Värdegrunden för Norrmalms stadsdelsförvaltning är:

Alla människors lika värde

Vårt arbete ska utgå ifrån att alla människor har lika värde. Respekt, omtanke och solidaritet är grunden för vår verksamhet. Det gäller såväl inom vår organisation som i våra relationer till brukare, medborgare, uppdragsgivare och samarbetspartners.

Brukaren i centrum

Vi är till för våra brukare. Genom samverkan och tydlighet ska vår service anpassas till deras behov och förutsättningar.

Utveckling genom delaktighet och ansvar

Vårt arbete ska inriktas mot ständiga förbättringar. Våra verksamheter ska präglas av ett öppet och tillåtande klimat och mångfalden ska tas tillvara inom organisationen. Vårt uppdrag utförs bäst om alla medarbetare har möjlighet till delaktighet och eget ansvarstagande.

Utifrån Stockholms stads vision om en stad i världsklass och Norrmalms värdegrund har **Parkmiljöavdelningen norra innerstaden formulerat följande utgångspunkter för vårt arbetssätt och förhållningssätt:**

Parkmiljöavdelningens arbete utgår från att innerstadens parker och grönområden är unika resurser i staden och demokratiska mötesplatser som vi vill utveckla tillsammans med boende och besökare.

Dialog, samarbete och engagemang är ledord för vårt arbete. Det är viktigt att alla ges möjlighet att utnyttja och påverka sin närmiljö. Vi arbetar med ett tydligt barnperspektiv i såväl dialog som genomförande. Samarbete både inom och utom Stockholms stad samt medborgardialog leder till en förbättrad verksamhet, kvalitetssäkring och social hållbarhet.

Avdelningen har en effektiv resursanvändning vi stödjer och kompletterar varandra och arbetar självständigt med stort eget ansvar i klart definierade roller och ansvarsområden under ledning av en tydlig och närvarande chef.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm är en stad som håller ihop, med trygga och levande stadsdelar

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	70 %	62 %	År

Nämndmål:

Parker och grönområden är vackra, välskötta och välkomnande för alla.

Förväntat resultat

Det finns plats för både aktiviteter och avkoppling i vackra, välskötta och välkomnande parker. De gröna sambanden mellan parkerna inbjuder till promenader och cykelturer.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Parkplan Norrmalm beslutas och ställs ut	2015-01-01	2015-12-31

Åtagande:

Förnya, upprusta och sköta parkerna så de upplevs som vackra, välskötta och välkomnande för alla

Förväntat resultat

Det finns plats för både aktiviteter och avkoppling i trygga, tillgängliga, välskötta parker. De gröna sambanden mellan parkerna inbjuder till promenader och cykelturer.

Arbetsätt

Parkerna i norra innerstaden ska utvecklas till en gemensam resurs för allt fler invånare. Det ska finnas plats för lek, spontant spel och avkoppling i en välskött, vacker och välkomnande park.

Parkerna i innerstaden har många besökare och är viktiga vardagsmiljöer för invånare och besökare därför arbetar förvaltningarna kontinuerligt med att stärka parkernas hållbarhet, utveckla fler funktioner i parkerna samt att möta allmänhetens behov och önskemål. Ett steg i detta är att stärka medborgardialogen och sträva efter att fånga upp olika målgruppers synpunkter och ideer. Samtidigt måste hänsyn tas till parkernas kulturhistoriska och ekologiska värden.

En utmaning är att skapa långsiktigt attraktiva, trygga, tillgängliga och hållbara parker i enlighet med översiktsplanens vision om Stockholm som en promenadstad med förtätad stadsbebyggelse. I Den gröna promenadstaden, som är ett tematiskt tillägg till

översiktsplanen, presenteras en strategi för utveckling av Stockholms parker och natur. Under våren/ sommaren kommer även den nya parkplanen för Norrmalm färdigställas, beslutas och presenteras i form av en utställning om Norrmalms parker. Den nya parkplanen blir förvaltningens viktigaste verktyg vid planering, upprustning, restaurering samt skötsel av Norrmalms parker och grönområden. Arbetet med en ny lokal parkplan för Kungsholmen planeras starta 2016 och för Östermalm 2017. Under 2015 genomförs en del förberedande utredningar inför kommande lokala parkplaner.

Drift och underhåll

Stadsdelsnämnderna har tilldelats medel för lokalt stadsmiljöarbete och ansvar för drift och underhåll av stadsdelarnas parker enligt en fördelningsmodell som kommunfullmäktige bestämt. Budget för 2015 är på Norrmalm 15,5 mnkr, 12,0 mnkr för Östermalm och 11,6 mnkr för Kungsholmen.

Drift och underhåll omfattar parkskötsel och naturvård, lekplatser, drift- och kontrollprogram för plaskdammar och badplatser och snöröjning av parkvägar.

Underhållsåtgärder som ökar säkerhet och trygghet i parkerna prioriteras. Det avser bland annat trädvård, röjning och gallring i vegetation och säkerhetsåtgärder i stadsdelsområdenas lekplatser. Blomsterprogrammets ånuellplanteringar ökar blomsterprakten i parkerna.

Parkmiljöavdelningen arbetar aktivt med att utveckla skötselmetoder och anläggningsteknik för att parkerna ska bli mer robusta och tåliga. Genom utbildning och dialog utvecklas samarbetet med parkdriftentreprenören. Systematiskt kvalitetsarbete, kunskap, samsyn och engagemang leder till högre kvalitet på parkskötseln.

Investeringar

Avdelningen kommer att arbeta med följande investeringsprojekt, enligt budget 2015:

Norrmalm

Vanadislundens nedre lekplats 5,5 mnkr

Upphandling av entreprenör samt anläggningsarbeten

Observatorielunden 0,5 mnkr

Program för upprustning av Observatorielundens övre del

Parkplan 0,1 mnkr

Arbetet med att ta fram en ny parkplan för Norrmalm slutförs

Vasaparken 0,6 mnkr

Nytt utegym anläggs och förnyelse av lekutrustning

Småparker 1,0 mnkr

Förnyelse av parkutrustning och planteringar

Kungsholmen

Stora Essingens strandstråk 0,5 mnkr
Slutförande av pågående parkupprustning

Kungsholms strandstig 1,0 mnkr
Slutförande av pågående parkupprustning

Spårvägsparken 0,5 mnkr
Program för upprustning

Rålambshovsparken 1,0 mnkr
Program för reinvesteringar, skötsel samt genomförande av enklare åtgärder

Norr Mälarstrand 0,5 mnkr
Program för parkupprustning

Agilitybana i Konradsbergsparken 0,8 mnkr
Program för anläggning av ny agilitybana

Plats under Tranebergsbron 0,3 mnkr
Del av genomförande avprogram

Hornsbergs strandpark 0,1 mnkr
Skräpkorgar och askkoppar

Småparker 0,4 mnkr
Parkupprustning och planteringar

Östermalm

Gustav Adolfsparken 2,9 mnkr
Fortsatt upprustning av parkens gräsytor och planteringar m.m enligt program.

Ellen Keys park 0,4 mnkr
Detaljprojektering av parkupprustning enligt program

Utegym vid Lappkärrsberget 0,4 mnkr
Nytt utegym som bygger på ett medborgarförslag

Finlandsparken 0,5 mnkr
Upprustning av del av parken

Lekplatser 0,5 mnkr
Förnyelse av lekmiljöer

Resursanvändning

Parkingenjörernas och landskapsarkitekternas kompetens, avdelningens investeringsbudget

samt drift och underhållsbudget, stadsdelsområdets parkplan samt upphandlade entreprenörer och konsulter utgör resurser för att nå åtagandet.

Uppföljning

Parkerna sköts av upphandlade entreprenörer. I skötselavtalen beskrivs skötselmomenten med utgångspunkt från den funktion som ska uppnås. Parkmiljöavdelningens kompetens och medverkan i upphandling och kontroll säkrar att skötsel och underhåll av parken blir utfört enligt avtalet som slutits med entreprenören. Investeringsplaner och underhållsplaner följs löpande upp. Avstämningsmöten med entreprenörer för skötsel av parkerna genomförs enligt avtalet vilket innebär månatliga protokollförda byggmöten där också behov av tilläggs- och ändringsarbeten anmäls, redovisas och beslutas. Säkerhetsbesiktning av alla lekplatser utförs av certifierad besiktningsman, protokollförs och anmärkningar åtgärdas. Vattenkvaliteten för plaskdammar och strand-/bryggbad kontrolleras, dokumenteras och avvikelser åtgärdas. Tillsynsmyndighet är miljöförvaltningen som tar stickprov.

I Stockholms stads medborgarundersökning avseende stadsmiljö redovisas bl.a. nöjdheten med städning och skötsel av parker för Norrmalm år målet 2015 70% för Kungsholmen 62% och för Östermalm 72%.

Utveckling

Fortsätta arbetet med parkteknisk utveckling. Förbättra kontroll och uppföljning av entreprenaderna. Anpassa parkerna så att de klarar ett ökat besöksstryck och i framtiden ett förändrat klimat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra parkernasdag	2015-01-20	2015-12-31
Stadsdelsvisa röjningsplaner ska upprättas	2015-01-20	2015-12-31
Årets prioriteringar för parkdrift och underhåll ska konkretiseras i T1an	2015-01-20	2015-04-01

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Nämndmål:

Nämnden påverkar omfattning och inriktning på bostadsbyggandet.

Förväntat resultat

Fler bostäder byggs i stadsdelsområdet och de nya invånarna har god tillgång och tillgänglighet till kommunal service och till parker och grönområden. Bostäder planeras för grupper med särskilda behov.

Åtagande:

Parkmiljöavdelningen bevakar omfattningen och inriktningen på bostadsbyggandet

Förväntat resultat

Stadsdelsområdenas behov av förskolor, specialbostäder, äldreboenden, park och offentliga rum kommer tidigt in i stadens planering av nya bostäder och områden. Invånarna känner sig delaktiga i utvecklingen av stadsmiljön.

Arbetsätt

Nämnden påverkar planeringen genom att bland annat besvara program- och planremisser. I den tätbebyggda staden är närhet och tillgång till parker och grönområden en viktig resurs och kvalitet för stockholmarna. Förvaltningen verkar för att tillgången till park- och grönområden tillgodoses enligt riktlinjerna i Den gröna promenadstaden och att grönkompensation planeras in vid exploatering av gröna ytor. Förvaltningen bidrar i projekteringsprocessen med kunskap och erfarenheter för att målet om bland annat driftekoniskt effektiva, långsiktigt hållbara och attraktiva parker ska uppnås.

Det är angeläget att nämndernas behov beaktas i ett tidigt skede i planeringen av förändringar i stadsmiljön. Förvaltningen deltar därför aktivt i stadsbyggnadskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets arbete med utveckling av bland annat Hagastaden, Västra Kungsholmen, Stadshagen, Norra Djurgårdsstaden och Cityområdet. Eftersom grönytor i Hagastaden är relativt små och alla parkfunktioner inte kommer kunna få plats inom den nya stadsdelen, verkar förvaltningen för att förstärka de befintliga parkerna i områdena kring Hagastaden. I projekt City har stadsdelsförvaltningen en viktig roll i att lyfta barnperspektivet och gröna mötesplatser. I Stadshagen verkar förvaltningen för tillgången till tillgängliga lekytor och natur. I Norra Djurgårdsstaden bevakar stadsdelsförvaltningen boendeperspektivet och barnperspektivet.

Resursanvändning

Parkmiljöavdelningens olika kompetenser och erfarenhet av medborgardialoger och kunskap om samhällsplanering tillsammans med väl utarbetade kanaler och ett gott samarbete med bland annat andra avdelningar inom stadsdelsförvaltningarna, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret och exploateringskontoret utgör resurser för att uppfylla åtagandet.

Uppföljning

Samråd kring planärenden redovisas i förvaltningens tjänsteutlåtanden. Uppföljning sker även på återkommande möten med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret.

Utveckling

Förbättra och ytterligare systematisera stadsdelsförvaltningens del i stadsplaneringen till exempel genom att öka erfarenhetsutbytet mellan innerstadens stadsdelsförvaltningar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

Nämndmål:

Boende och besökare är nöjda med fritids- och idrottsmöjligheterna i parkerna.

Förväntat resultat

Boende och besökare är nöjda med utbudet av aktiviteter och anläggningar i parkerna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel invånare som anser att det finns goda möjligheter till spontanidrott i Stockholm, som t.ex. motionsspår, bollplaner och öppna parktyor.			År

Åtagande:

Boende och besökare är nöjda med fritids- och idrottsmöjligheterna i parkerna

Förväntat resultat

Det finns en god blandning av fritids och idrottsmöjligheter i norra innerstadens parker.

Arbetsätt

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att utveckla parker och grönområden för att öka boende och besökares tillgång till spontanidrott. Ett utvecklingsområde är att skapa aktiviteter i parkerna som gör att de kan nyttjas året om och ett annat är att skapa aktiviteter som nyttjas av både pojkar och flickor, kvinnor och män. Det är viktigt att parker utformas så att det ger förutsättningar för ett jämställt utnyttjande av det offentliga rummet.

Under året kommer utegymet i Vasaparken att förnyas. Utegympet i Vanadislunden kommer att byggas ut i samband med lekplatsombyggnaden. Under året kommer även ett nytt utegym anläggas på Lappkärrsberget.

Resursanvändning

Parkingenjörernas och landskapsarkitekternas kompetens, avdelningens investeringsbudget samt drift och underhållsbudget, stadsdelsområdets parkplan samt upphandlade entreprenörer och konsulter utgör resurser för att nå åtagandet.

Uppföljning

Arbetet styr av de lokala parkplanerna, verksamhetsplanen och följs upp i tertialrapporter och verksamhetsberättelse.

Utveckling

Skapa förutsättningar för att innerstadens parker kan nyttjas året om samt utveckla metoder och stärka kompetensen inom genusfrågor i stadsplanering.

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Stockholm är klimatneutralt

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel elbilar	100 %	10 %	År
 Andel miljöbilar i stadens bilflotta		100 %	Tertial
 Andel miljöbränslen i stadens etanol- och biogasfordon	100 %	tas fram av nämnd/styrelse	Halvår

Nämndmål:

Verksamheterna är miljösmarta och bidrar till en hållbar livsmiljö

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter är klimatneutrala och stadsmiljön är hållbar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Enheterna ska arbeta enligt miljöhandlingsplanen och följa upp arbetet i tertialrapporterna.	2015-01-01	2015-12-31

Åtagande:

Parkmiljöavdelningens verksamhet är miljösmart och bidrar till en hållbar livsmiljö

Förväntat resultat

Avdelningen bidrar till en hållbar livsmiljö genom att minska negativ miljöpåverkan från sina egna verksamheter.

Arbetssätt

Parkmiljöavdelningen arbetar med att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan genom att genomföra de aktiviteter som avdelningen ansvarar för i stadsdelsförvaltningens miljöhandlingsplan. Den största negativa miljöpåverkan sker genom de utsläpp av växthusgaser som verksamheten ger upphov till. Utsläppen uppkommer vid användning av enhetens tjänstefordon samt det som upphandlade entreprenörer genererar genom sin verksamhet. Parkmiljöavdelningen minskar utsläppen av växthusgaser genom att följa förvaltningens resepolicy och vid upphandling ställa krav på entreprenörens verksamheter. Avdelningen kör elbilar och använder odubbade däck. Parkmiljöavdelningen bidrar till stadsdelsförvaltningens miljöarbete genom att genomföra miljöutbildningar för intresserade.

Resursanvändning

Medarbetarnas engagemang och kunskap i miljöfrågor i allmänhet, stadens styrdokument på området samt enhetens två miljöbilar och tre tjänstecyklar utgör resurser för att uppnå åtagan-

det.

Uppföljning

Parkmiljöavdelningen följer upp resultaten genom att i Tertialrapport 1 och 2 och verksamhetsberättelsen rapportera antalet miljöbilar, odubbade vinterdäck och andelen förnyelsebart drivmedel avseende egna transporter. Här redovisas även eventuella avvikelser i arbetet med miljöhandlingsplanen.

Utveckling

Omvärldsbevakning, följa utvecklingen av miljövänliga arbetsmaskiner och giftfria material och uppmuntra entreprenörerna att investera i miljösmarta maskiner och arbetsmetoder.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra miljörevision av entreprenörernas fordonspark	2015-01-20	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har ren luft och rent vatten

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel dubbdäck	0 %	tas fram av nämnden/s tyrelsen	År

Nämndmål:

Parker och grönområden bidrar till ren luft och rent vatten.

Förväntat resultat

Invånarna har kunskap om ekosystemtjänsternas betydelse för ren luft och vatten i staden. Resiliensen (=ekosystemets förmåga till återhämtning) i parker och grönområden är hög.

Åtagande:

Parker och grönområden bidrar till ren luft och rent vatten

Förväntat resultat

Ekosystemtjänster stärks och synliggörs i norra innerstadens parker.

Arbetsätt

I parker och grönområden produceras en rad ekosystemtjänster som staden och människan är beroende av eftersom de exempelvis renar luft och vatten, minskar buller och får oss att må bättre. Ekosystemtjänster upprätthåller funktioner i naturen och ger tjänster som är direkt eller indirekt viktiga för människan och samhället. De är tjänster och produkter som människan får utan kostnad av naturen. Förvaltningen vill synliggöra och förstärka dessa kvaliteter i stadsdelarnas parker och grönområden. Under året ska förvaltningen genomföra en fallstudie som ska ge exempel på hur man jobbar för att förstärka ekosystemtjänsterna i befintliga

parkmiljöer i innerstaden.

Resursanvändning

Parkingenjörernas och landskapsarkitekternas kompetens, examensarbetare, avdelningens investeringsbudget samt drift och underhållsbudget samt de lokala parkplanerna utgör resurser för att nå åtagandet.

Uppföljning

Arbetet följs upp i tertialrapporter och verksamhetsberättelse.

Utveckling

Implementera erfarenheter och kunskaper från fallstudien i den ordinarie verksamheten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Informera invånarna om ekosystemtjänsternas betydelse	2015-01-20	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Det är enkelt att välja en miljövänlig livsstil

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter		25 %	Tertial

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Nämndmål:

Nämndens verksamheter rymms inom fastställd budget.

Förväntat resultat

Nämnden har en budget i balans.

Åtagande:

Budget i balans

Förväntat resultat

Invånarnas skattepengar får största möjliga nytta i parkerna. Beställarkompetensen är hög och verksamheten bedrivs på ett effektivt sätt i enlighet med ingångna avtal.

Arbetsätt

Kostnaderna för verksamheten ska rymmas inom budget vilket innebär att ej planerade kostnadsökningar finansieras inom budgetramen. Budgeten är uppdelad i en drift- och en investeringsdel, med en tydlig fördelning av ansvarsområden. Inom avdelningen blir alla medvetna

om budgetuppföljningar och prognoser under året genom information på avdelningsmöten och på APT. Vid risk för avvikelse upprättas en åtgärdsplan.

Resursanvändning

Avdelningschef och budgetansvariga inom tydligt definierade ansvarsområden utgör resurser för att uppfylla åtagandet.

Uppföljning

Månadsvisa ekonomiska uppföljningar och prognoser.

Utveckling

Fortsätta att förbättra arbetet med planering, kostnadsstyrning, uppföljning och prognos. Utveckla samarbetet och kontroll av entreprenörens arbete.

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är kostnadseffektiva

Förväntat resultat

Invånarna får bästa möjliga kvalitet och varje skattekrona används resurseffektivt.

Åtagande:

Effektivisera administration och arbetsrutiner samt utveckla arbetet med andra nämnder i gemensamma frågor

Förväntat resultat

Verksamheten kännetecknas av hög kvalitet, effektivitet och arbetsglädje. Samarbetet med andra nämnder är utvecklat. Befintliga resurser används optimalt och följs upp systematiskt enligt lean.

Arbetssätt

Den systematiska verksamhetsutvecklingen sker genom ständiga förbättringar. Genom samarbete blir verksamheten mer effektiv. Parkmiljöavdelningen samarbetar med trafikkontoret, exploateringskontoret och Södermalms stads-delsförvaltning med gemensamma upphandlingar av entreprenader och konsulter. Samarbete sker mellan stadsdelsförvaltningarna i framtagande av stadsövergripande policys i olika frågor, under ledning av trafikkontoret.

Resursanvändning

Landskapsarkitekterna, parkingenjörerna och samhällsplanerarnas erfarenhet och kompetens utgör resurser för att uppfylla åtagandet.

Uppföljning

Förbättringsarbetet följs upp regelbundet och är integrerat i det systematiska arbetet på avdelningen.

Utveckling

Fortsätta att utveckla och effektivisera administrativa rutiner samt hitta fler samarbeten mellan olika nämnder som bidrar till att uppfylla målet om ökad effektivitet, kvalitet och arbetsglädje.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Delta i kvalitetsutmärkelsen	2015-01-20	2015-12-31

Resursanvändning

Parkmiljöavdelningen ansvarar för parkutveckling och samhällsplanering för tre stadsdelsnämnder i norra innerstaden. Avdelningen är placerad på Norrmalms stadsdelsförvaltning och består av sju personer med hög kompetens inom respektive område. Genom arbetet över tre stadsdelsområden får parkmiljöavdelningen ett stort nätverk som kan nyttjas för alla stadsdelsförvaltningar och ger effektivitets- och samordningsvinster. Medverkan i stadsdelsförvaltningarnas ledningsgrupper och nämndsammanträden ger möjlighet till intern samverkan, ny kunskap och tillfälle att ytterligare utveckla kompetensen och verksamheten.

Budget 2015

Tkr	Budget 2015
Kostnader	
Personalkostnader	5 550
Lokalkostnader	390
Entreprenader/övrigt	33 860
Totalt	39 800
Intäkter	
Externa intäkter	23 600
Interna intäkter	700
Totalt	24 300
Netto	15 500

Ansökan om budgetjustering - investeringar

Norrmalm

Stadsdelsnämnden ansöker om investeringsmedel från central medelsreserv 4 för oförutsedda investeringar om totalt 2,8 mnkr för tillgänglighetshöjande åtgärder, i enlighet med ”Anvisningar för nämndernas arbete med verksamhetsplan 2015”.

Åtgärderna omfattar tillgänglighetshöjande åtgärder om 0,4 mnkr som avser åtgärder mot lätt avhjälpna hinder på gångytor i Spökparken.

2,4 mnkr avser angelägna tillgänglighetsanpassningar i olika lekplatser i stadsdelsområdet, bland annat i Vanadislunden.

Samtliga investeringsåtgärder kan utföras under året, de är angelägna och har ej kunnat inrymmas inom nämndens ordinarie budget för 2015, eller i nämndens flerårsplanering.

Kungsholmen

Stadsdelsnämnden ansöker om investeringsmedel från central medelsreserv 4 för oförutsedda investeringar om totalt 4,7 mnkr för tillgänglighetshöjande åtgärder, i enlighet med ”Anvisningar för nämndernas arbete med verksamhetsplan 2015”.

2,0 mnkr avser parkupprustning med tillgänglighetshöjande åtgärder på Fågelbärgsgården längs Norr Mälarstrand

1,6 mnkr avser åtgärder mot lätt avhjälpna hinder i 2 trappor och gångvägar i Fredhäll och Traneberg såsom jämn markbeläggning, handledare, kontrastmarkeringar och omläggning av trappstenar. 0,4 mnkr avser jämnare markbeläggning på delar av den välbesökta Kungsholms strandstig.

0,7 mnkr avser angelägna tillgänglighetsanpassningar i Kronobergsparkens parklek.

Samtliga investeringsåtgärder kan utföras under året, de är angelägna och har ej kunnat inrymmas inom nämndens ordinarie budget för 2015.

Östermalm

Stadsdelsnämnden ansöker om investeringsmedel från central medelsreserv 4 för oförutsedda investeringar om totalt 5,0 mnkr för tillgänglighetshöjande åtgärder, i enlighet med ”Anvisningar för nämndernas arbete med verksamhetsplan 2015”.

2,5 mnkr avser tillgänglighetshöjande åtgärder i Valhallavägens mittstråk, genom förbättring av esplanadens gångvägar med ny och jämn markbeläggning av stenmjöl. För att underlätta orienteringen för personer med synnedsättning tydliggörs gränsen mellan gräsytor och gångytor med låga räcken som ges en utformning som passar i den kulturhistoriskt värdefulla esplanaden.

1,5 mnkr avser åtgärder mot lätt avhjälpna hinder i trappor och gångvägar såsom handledare, kontrastmarkeringar och omläggning av trappstenar i Balders Hage, Ellen Keys park och i Ekhagen.

0,5 mnkr avser nya och tillgänglighetsanpassade parksoffor länga strandpromenader på Djurgården.

0,5 mnkr avser angelägna tillgänglighetsanpassningar i olika lekplatser i stadsdelsområdet.

Samtliga investeringsåtgärder kan utföras under året, de är angelägna och har ej kunnat inrymmas inom nämndens ordinarie budget för 2015.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex		82	År
 Ledarskapsindex		78	År
 Sjukfrånvaro	6 %	4,4 %	Tertial

Nämndmål:

Ett ökat genus- och jämlikhetsperspektiv genomsyrar personalpolitiken

Förväntat resultat

Chefer och medarbetare har kunskap om genus- och jämlikhetsperspektiv.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel medarbetare som anser att det på sin arbetsplats finns ett tydligt ställningstagande i ord och handling mot trakasserier	95		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
På APT diskutera arbetsmiljö-, jämställdhets- och mångfaldsfrågor för att inhämta medarbetarnas synpunkter och förslag	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Nämnden är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Förväntat resultat

Medarbetarenkätens goda resultat kvarstår och motivationsindex ökar. Medarbetarna vet vilka lönekriterier som finns på arbetsplatsen och har en individuell utvecklingsplan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel chefer som deltagit i arbetsmiljöutbildning med diplomering	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter ska ha en hälsocoach.	2015-01-01	2015-12-31
Alla enheter ska ta fram en friskvårdsplan och en plan för att sänka	2015-01-01	2015-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
sjukfrånvaron.		
Enheterna ska skapa åtaganden utifrån medarbetarenkätens resultat . Dessa ska följas upp i samband med uppföljningen av verksamhetsplanen	2015-01-01	2015-12-31

Åtagande:

Ledarskap och medarbetarskap ska vara utvecklingsinriktat och skapa delaktighet

Förväntat resultat

Ledarskapet är aktivt och kommunikativt. Medarbetarna har tydliga roller, är engagerade och tar ansvar för att både utföra och utveckla sitt arbete. Upplevelsen av delaktighet och inflytande skapar arbetsglädje, engagemang och goda resultat.

Arbetsätt

Ledarskapet utgår ifrån Norrmalms värdegrund om alla människors lika värde, brukaren i centrum, utveckling genom delaktighet och ansvar. Chefen har ett ansvar att genom ett coachande ledarskap skapa medvetenhet hos varje medarbetare om vars och ens bidrag till helheten och vikten av att ständigt utvecklas i sitt arbete.

Medarbetarna ska vara väl förtrogna med verksamhetens mål och förväntade resultat. Ett aktivt medarbetarskap innebär att varje individ tar ett eget ansvar för sina arbetsuppgifter för att utveckla verksamheten.

Alla medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan som löpande uppdateras för att stödja varje medarbetares möjligheter till utveckling och lärande. Avdelningsmöten hålls regelbundet veckovis, och ordförandeskapet för dessa möten roterar mellan avdelningens alla medarbetare. Avdelningen har en hälsocoach och medarbetarna uppmuntras till friskvårdsaktiviteter. Avdelningen ska också genomföra gemensamma friskvårdsaktiviteter.

Resursanvändning

Avdelningsmöten

Friskvårdstimmen och friskvårdschecken

Arbetsmiljöronden

Kurser och seminarier - under 2015 kommer avdelningen genomföra utbildning inom bla Speed up, Jämställdhet och fördjupad mediautbildning.

Planeringsdagar

Uppföljning

Avdelningsmöten

Medarbetarsamtal

Arbetsmiljöronden

Förvaltningens medarbetarenkät

Utveckling

Delta i kvalitetsutmärkelsen

Fortsätta arbetet med att tydliggöra roller och ansvar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen

Nämndmål:

Barn och ungas rättigheter och behov tas till vara och deras inflytande stärks.

Förväntat resultat

Den kommunala servicen, såväl som det offentliga rummet, är utformad efter barns och ungas behov, rättigheter och intressen. Barn och unga har tydliga kanaler för att påverka och vet vart de ska vända sig för att påverka.

Åtagande:

Avdelningen arbetar för ett tydligt barnperspektiv i stadsplaneringen

Förväntat resultat

Den kommunala servicen, såväl som det offentliga rummet, är utformad efter barns och ungas behov, rättigheter och intressen. Barn och unga har tydliga kanaler för att påverka och vet vart de ska vända sig för att påverka.

Arbetsätt

Avdelningen arbetar aktivt för ett tydligt barnperspektiv i planeringen, bland annat genom att efterfråga barnkonsekvensanalyser samt att arbeta för rymliga och ändamålsenliga förskolegårdar. Ur ett barnperspektiv är det också viktigt att tillgången till park och lek och idrottsmiljöer är god inte minst i stadens utvecklingsområden. Inom ramen för arbetsgruppen staden i ögonhöjd bidra till att staden tar fram riktlinjer för utformning av förskole- och skolgårdar. Avdelningen genomför anpassade dialoger med barn i de investeringsprojekt där det är relevant.

Resursanvändning

Samhällsplanerarnas och landskapsarkitekternas kompetens på området

Uppföljning

Arbetet följs upp i tertialrapporter och verksamhetsberättelse

Utveckling

Arbeta in ett tydligt barnperspektiv i de lokala parkplanerna. Genomföra lekplatsupprustningar och investeringar på Östermalm utefter resultaten från den lekplatsinventering som fördiställs under våren 2015. Under hösten/vintern 2015 alternativt under 2016 ska en inventering av Kungsholmens lekplatser genomföras.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

Nämndmål:

Den offentliga miljön är tillgänglig för alla.

Förväntat resultat

Alla har möjlighet att ta del av den offentliga miljön oavsett fysiska och sociala förutsättningar. Den offentliga miljön är tillgänglig och jämlik.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Tillgänglighetshöjande åtgärder i parker och grönområden genomförs	2015-01-01	2015-12-31

Åtagande:

Parker och grönområden är tillgängliga, trygga och jämställda

Förväntat resultat

Alla har möjlighet att ta del av parker och grönområden oavsett fysiska och sociala förutsättningar. Den offentliga miljön är tillgänglig och jämställd.

Arbetsätt

Trygghet, tillgänglighet och jämställdhet är viktigt för parkbesökarna och beaktas i varje parkupprustning. Avdelningen arbetar systematiskt och utifrån budget med att genomföra tillgänglighetsåtgärder i parkerna.

Nämnderna kommer att söka extra investeringsmedel för tillgänglighetshöjande insatser i parkerna.

Resursanvändning

Parkingenjörer, samhällsplanerare och landskapsarkitekters kunskap

Uppföljning

Arbetet följs upp i tertiärrapporter och verksamhetsberättelse, samt i utvärderingar av våra investeringsprojekt.

Utveckling

Genomföra kompetenshöjande insatser kring vad som kännetecknar jämställda utemiljöer och hur vi omsätter detta i vår verksamhet.

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är tillgängliga.

Förväntat resultat

Personer med funktionsnedsättning klarar sitt dagliga liv, har en hållbar boendesituation och en meningsfull sysselsättning. Alla deltar på lika villkor i samhällets gemenskap. Nämndens verksamheter är tillgängliga och jämlika

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen chefer ska använda sig av stadens bemötandeverktyg.	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande

Nämndmål:

Invånarna känner sig delaktiga och har möjlighet att påverka.

Förväntat resultat

En levande närdemokrati där de boende och verksamma upplever att det är lätt att påverka såväl den kommunala servicen som förändring och utveckling.

Åtagande:

Invånarna är delaktiga och har möjlighet att påverka

Förväntat resultat

Norra innerstaden har en levande närdemokrati där de boende och verksamma upplever att det är lätt att påverka förändringar och utveckling av stadsmiljön.

Arbetsätt

Det finns goda möjligheter att påverka i parkinvesteringar och stadsmiljöfrågor.

Medborgardialogen sker bland annat genom parkvandringar, parksamråd på plats inför parkupprustningar, enkäter på webb och på plats i parker samt trygghetsvandringar med olika målgrupper samt genom medborgarförslag.

Invånarnas möjligheter till insyn och inflytande i planeringen av staden garanteras i plan- och bygglagen (PBL). Genom samrådsprocesser, ofta i flera steg, får beslutsfattarna i stadsbyggnadsnämnd och kommunfullmäktige möjlighet att ta del av och ta hänsyn till lokala opinioner. Stadsdelsnämnden har också del i denna process, som remissinstans men även genom att förvaltningen på olika sätt bistår stadsbyggnadskontoret.

KF har beslutat att reservera 45 mnkr i central medelsreserv för stadsdelsnämnderna totalt med syfte att utveckla den lokala demokratin och höja valdeltagandet där det är lågt. Mer detaljerade anvisningar hur medlen ska användas kommer att redovisas under våren. Inom parkmiljöavdelningen verksamhetsområde har vi bedömt att följande arbete, med anledning av ovan nämnda satsning, skulle kunna bli aktuellt:

- att ha "parkvärdar" med möjlighet att under arbetsledning genomföra mindre förbättringar i utvalda parker, för att skapa delaktighet och ökad omsorg om det offentliga rummet.
- Ett annat utvecklingsområde som skapar delaktighet är att utöka möjligheten till stadsodling.

Resursanvändning

Parkingenjörers, landskapsarkitekters och samhällsplanerares kompetens och engagemang för frågan.

Uppföljning

Arbetet följs upp i tertialrapporter och verksamhetsberättelse.

Utveckling

Utveckla samarbetet med de lokala råden.

Övriga frågor